УДК 343.9

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКИЙ ВЧИНЯЄ ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ

Криштоп С.В.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-114>

Стаття присвячена кримінологічній характеристиці особи наркозлочинця. Об'єктом розгляду в даній статті є особистість злочинця котрий є багаторівневим феноменом, та який характеризується соціально-демографічними властивостями й в умовах свободи волевиявлення обрав і готовий надалі обирати соціально небезпечний варіант поведінки, пов'язаний з учиненням злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Не залежно від різновиду рольових характеристик злочинців у сфері незаконного наркообігу, можна виділити два типових мотиви вчинення даних злочинів – прагнення до збагачення та прагнення забезпечити себе наркотиками для власного споживання. У статті досліджуються особливості структури осіб, встановлення їх кримінологічних ознак, на підставі аналізу сучасних кримінологічних теорій, класифікацій, типологій особи злочинця та результатів проведених кримінологічних досліджень.

Ключові слова: наркозлочинність, особа злочинця, наркоманія, типологія особи злочинця, запобігання злочинам, латентність.

Постановка проблеми. В останні роки в Україні має місце загострення проблеми наркоманії та нелегального розповсюдження наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, що охоплює дедалі більш широке коло нашого суспільства. Підвищена небезпечність наркоманії полягає у швидкому звиканні та підвищеній стійкості залежності. Хвороблива тяга до наркотиків тягне за собою підвищену небезпеку того, що за чергову порцію для вжитку наркоман може здійснити навіть тяжке правопорушення [1, с. 312; 2, с. 275].

За даними Організації Об'єднаних Націй, на сьогоднішній день вживання наркотиків у всьому світі продовжує зростати. За наявними даними, близько 200 млн. чоловік, або 5% всього населення світу у віці від 15 до 64 років, вживають наркотики хоча б раз на рік. Обсяг обігу наркотиків у світі щорічно сягає приблизно 400 млрд. доларів США, що складає до 8% обігу всієї міжнародної торгівлі, при цьому світовий обіг ринку наркотиків вищий за обіг ринку чорних металів або автомобілів [2, с. 272].

Прогресуюче зловживання наркотиками, різкий ріст цін на них, штучне втягування мільйонів осіб до немедичного вживання стало підґрунтям виникнення індустрії наркобізнесу, що приносить багатомільярдні прибутки злочинцям. Адже наркобізнес – це найбільш прибутковий вид злочинності, ціла індустрія, яка втягує людей більше, ніж будь-яка інша сфера діяльності: від плантаторів до маленьких дітей, які торгують наркотиками на вулицях міст [3, с. 34]. Нерідко наркобізнесом займаються організовані злочинні формування, які, отримуючи великі суми незаконних прибутків, «відмивають» їх, вкладаючи у легальний бізнес. У таких випадках наркобізнес набирає риси організованої злочинності [4, с. 439]. Отже наркозлочинність може бути різновидом незаконної економічної діяльності і сферою інтересів організованої злочинності. Коли є попит, з'являється зацікавленість в збільшенні пропозиції з метою вилучення великих фінансових прибутків.

Таким чином діяльність щодо запобігання незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів потребує з'ясування кримінологічної характеристики вказаних діянь, однією з головних складових якої є вивчення кримінологічних ознак осіб, які схильні до вчинення злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків. так як стан і негативні тенденції наркозлочинів багато в чому визначаються особливостями особи наркозлочинця.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженням особливостей особи, яка вчиняє злочини пов'язані з незаконним обігом наркотиків займалися відомі вітчизняні та зарубіжні вчені-кримінологи, серед яких важливі аналітичні здобутки і практичні рекомендації в цій галузі належать сучасним правникам, зокрема, Алфьорову Ю.А., Антонян Ю.М., Бауліну Ю.В., Бублейнику В.А., Валуйській М.Ю., Василевичу В.В., Даньшину І.М., Джужі О.М., Зелінському А.Ф., Козулі В.Г., Кузнецовій Н.Ф., Пономаренко Ю.Г., Пшеничному В.Г., Середі В.С., Стеблинській О.С., Шалгуновій С.А. та іншим.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Подальше дослідження потребує удосконалення індивідуальної профілактичної роботи з особою наркозлочинця, очікуваний результат якої – втрата останнім бажання обирати соціально небезпечний варіант поведінки, пов'язаний з учиненням злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин їх аналогів або прекурсорів. Необхідним є також детальне вивчення підходів до даного питання.

Мета статті. Головною метою даної роботи є дослідження особливостей структури осіб, які вчиняють злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів та встановлення їх кримінологічних ознак, на підставі аналізу сучасних кримінологічних теорій, класифікацій, типологій особи злочинця та результатів проведених кримінологічних досліджень.

Виклад основного матеріалу. У кримінологічних дослідженнях категорія особистості посідає одне з провідних місць, адже одним з основних

елементів кримінології як науки, беззаперечно є особа злочинця (правопорушника). Без вивчення особистості неможливо визначити причини злочинності та методи протидії злочинності.

Вирізняючи визначальні риси особистості злочинця, усі науковці є на усіх рівнях її існування одностійцями у важливості поєднання вивчення її характеристик як біологічної істоти, з одного боку і, як специфічного учасника певної суми суспільних стосунків – з другого. З цього приводу Валуйська М.Ю. зазначає, що особистість злочинця є багаторівневим феноменом, який характеризується соціально-демографічними властивостями й в умовах свободи волевиявлення обрав і готовий надалі обирати соціально небезпечний варіант поведінки, пов'язаний з учиненням суспільно небезпечного діяння [5, с. 106]. Іншими словами, особистість злочинця характеризується не тільки наявністю в її житті факту прояву зовні властивості суспільної безпеки, а й тривким збереженням цієї якості й готовністю проявити її знову. Цим і пояснюється головна мета індивідуальної профілактичної роботи з особою, очікуваний результат якої – втрата останньою зазначеної властивості [6, с. 137].

Знання про особливості особистості злочинця важливі як для попередження наркозлочинів, так і для їх припинення, розкриття і пошуку осіб, які їх вчинили. Сахаров А.Б. писав, що питання про особу злочинця невіддільне від питання про саму злочинність, про її причини, шляхи та засоби попередження злочинів [7, с. 57].

Даньшин І.М. зазначає, що особа злочинця включає низку елементів, тобто певну кількість різних ознак, властивостей, рис, особливостей, які охоплюють:

1) соціально-демографічні ознаки (відомості про стать, вік, рівень освіти, рід занять, стаж роботи, сімейний стан, місце проживання, інші дані про соціальний статус особи). Соціально-демографічні ознаки дають істотну інформацію про особу злочинців, що може бути використана як із науковою, так і прикладною метою, зокрема під час розробки та реалізації заходів запобігання злочинам; 2) особистісно-рольові властивості (соціальні позиції, рольові особливості тощо); 3) соціально-психологічні якості (особливості особи, які сформувалися на базі її психічних станів і процесів у ході власного соціального досвіду; спрямованість особистості, мотиваційна сфера, потреби, установки, інтереси тощо); 4) риси правової й моральної свідомості; 5) кримінально-правові ознаки (спрямованість злочинної поведінки суб'єкта на конкретні суспільні відносини, узяті під охорону законом; ступінь і характер суспільної небезпечності вчиненого злочину; способи, обрані для досягнення злочинної мети; мотив, яким керувався суб'єкт злочину; ставлення винного до вчиненого) [8, с. 37-40].

Злочинці можуть класифікуватися за будь-якою демографічною ознакою (стать, вік), ознакою їх формування, соціального розвитку (освіта, спеціальність, зайнятість працею, іншими справами), соціального статусу, ролі (рід занять, сімейний стан, житлові умови, належність до соціальних груп), за безпосередніми ознаками спрямованості (потреби, інтереси, ціннісні орієнтації). Підставою класифікації осіб, які вчинили злочини, можуть

бути психофізіологічні особливості, показники фізичного або психічного здоров'я, переважання індивідуальних психологічних рис (характеру, елементів волювої та емоційної сфери). Безперечно, класифікацію особи злочинця можна проводити за будь-якою кримінально-правовою ознакою, у тому числі за об'єктом і способом посягання, мотивом учинення тощо. За кожною з названих ознак, що є підставою класифікації, осіб, які вчинили злочини, можна поділити на відповідні групи (класи) [9, с. 266].

Дослідження особи наркозлочинця виявили, що злочини у сфері незаконного наркообігу переважно вчиняють особи віком від 18 до 30 років – 51,9% від кількості засуджених за ці види злочинів. Більшість злочинців (82%) у сфері незаконного наркообігу проживали в містах і селищах міського типу, 12% були жителями сільської місцевості. Наркозлочини – різновид чоловічої злочинності (76,6% і 23,4%, відповідно). Серед засуджених переважає молодь (51,9%), яка не працює й не навчається (78%), близько 39% раніше вже судимі. Також дослідження засвідчує, що 19% злочинів були скоєні групами осіб, 13% групи мали ознаки організованості, решта 87% були неорганізованими й виникали переважно стихійно. У 80% групи складалися з двох осіб, у 15% – із 3-4 осіб, у 5% – із 5 і більше осіб. Основна маса груп виникла на ґрунті спільного вживання наркотиків, дозвіллевих стосунків або ж родино-шлюбних зв'язків [10, с. 7, 11].

Найбільш поширеним типологічним підходом до вивчення особистості злочинця в кримінологічній літературі слід визнати той, в основу якого покладено два системоутворюючі критеріїв: 1) характер антисуспільної спрямованості особистості злочинця та зміст мотивації злочинної поведінки, 2) ступінь глибини й тривкості криміногенної мотивації. У відповідності до першого критерію виділяють наступні типи злочинців: 1) насильницький; 2) корисливий, 3) корисливо-насильницький; 4) злісний соціально-дезорганізований; 5) необережний тип злочинця. Класифікація за другим критерієм є такою: 1) випадковий тип злочинця, куди входять особи, що вчинили злочини вперше, через випадковий збіг обставин, які в цілому характеризуються позитивним морально-соціальним спрямуванням; 2) ситуаційний тип особистості злочинців, що вчинили злочин вперше під впливом несприятливих умов соціалізації (особливо первинної), в загальному спрямуванні яких, однак, переважну більшість складають позитивні характеристики, 3) нестійкий тип, куди входять особи, які також вчинили злочин уперше, але, що раніше у своєму житті мали різні правопорушення, аморальні вчинки; 4) злісний тип, до якого відносяться особи, що неодноразово вчиняли злочини, в тому числі й раніше судимі за це; 5) особливо небезпечний тип злочинця, до яких відносяться особи, яким притаманна підвищена суспільна небезпека [10, с. 6-8].

Зазначена типологія цілком справедливо знайшла широку підтримку серед кримінологів. Оскільки постійне вдосконалення наявних класифікацій за рахунок приросту загальнонаукового потенціалу діалектично виправдано, тому здається закономірним і постійне вдосконалення підходів до типологічних критеріїв.

Деякі вчені розглядають особистісні типи злочинців у сфері незаконного наркообігу, виходячи з їх особистісних характеристик, масштабу злочинної діяльності, ступеня її стійкості, мотивації, рольовій функції, входження в організовану структуру або заняття індивідуальним дрібним наркобізнесом [9, с. 382-384]. Отже виділяють такі типи учасників злочину пов'язаних з незаконним обігом наркотиків:

а) наркоділки, які очолюють організовані групи чи інші формування та їх найближче оточення. Їх характеристика збігається з характеристикою лідерів інших організованих структур і передбачає наявність у них таких якостей як авторитарність, жорстокість, організаційні здібності, впевненість у власній перевазі та неторканності тощо;

б) рядові учасники злочинних груп. Для них характерні жадібність, егоїзм, відсутність жалю до жертв, жорстокість, готовність до силових методів вирішення конфліктів тощо;

в) особи, які вирощують наркотичні речовини. Як правило, їх особисті якості не пов'язані з криміналізацією, близькі до характеристик жителів відповідної місцевості. Для них не є обов'язковим мотив користі чи збагачення;

г) особи, які збирають дикорослі наркотичні речовини. Серед них виділяють три групи: 1) професіонали, орієнтовані на користь – збагачення; 2) випадкові особи, які приїхали «з компанією» «з цікавості»; 3) особи, які систематично вживають наркотичні засоби – наркомани;

д) збувальники-професіонали, орієнтовані виключно на збагачення. Для них характерні спритність, наполегливість, уміння відшукати й перекопати клієнта, прагнення встановити взаємовигідні зв'язки з працівниками правоохоронних органів, які обслуговують дану територію [11, с. 12].

Такі вчені, як Алфьоров Ю.А., Середа В.Є., Козуля В.Г. виділили чотири категорії наркоманів, які відрізняються друг від друга за ступенем деградації особистості: а) наркомани без деградації особистості; б) особи з початковою деградацією особистості; в) особистості з частковою деградацією; г) наркомани, в край запущеному соціально-медичному стані. За психологічними ознаками виділяють наступні групи: а) особи з рисами астенічного характеру; б) злочинці з ознаками хронічної дезадаптації, яка є постійною властивістю особистості; в) злочинці з наявністю рис егоїзму, виздратованості, емоційної нестійкості, легким виникненням реакцій тривоги та занепокоєння [12, с. 46].

Що стосується основних напрямів протидії наркоманії, то до них відносять організаційні, соціально-психологічні та медичні заходи. Першочерговим організаційним завданням є виявлення окремих наркоманів, чому сприяє візуальний контроль зовнішності та поведінки: такі особи мають землистий колір обличчя, червоні губи, порушення координації, підвищений (на початкових стадіях) апетит, який потім зникає зовсім. У наркозалежних уповільнені реакції на зовнішні подразники а рухи рук часто імітують користування шприцом. На їх руках та ногах – сліди від ін'єкцій. Певну роль у профілактиці наркоманії можуть відіграти правова освіта, знання про відповідальність за участь у розповсюдженні наркотиків. У зв'язку з більш тяжкими наслідками для здоров'я та більш міцною залежністю

підвищується запобіжна роль медичних працівників, які мають не тільки надавати відповідну медичну допомогу, а й вести роз'яснювальну роботу щодо руйнівної дії наркотичних речовин [1, с. 312].

Бублейник В.А. наводить такий кримінологічний портрет особи злочинця, який вчиняє злочини пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів: у більшості випадків це особи чоловічої статі (76,6%) зрілого віку від 29 до 35 років (58,9%), не зайняті суспільно-корисною працею (71,4%), які мають середню або середньо-спеціальну освіту (89%), вживають алкоголь або наркотики (49,3%). Як правило, раніше не судимі, а якщо і судимі, то за вчинення злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків (84,3%). Більшість наркозлочинців, притягнутих до кримінальної відповідальності не отримують великого доходу від продажу наркотиків, гроші ними використовуються для задоволення побутових потреб, а також для придбання наркотиків для власного вживання [13, с. 15].

У преамбулі Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин відмічено, що доходи, одержувані від злочинної діяльності є головним мотивом, який спонукає осіб до зайняття незаконним обігом; останній забезпечує великі прибутки і фінансові кошти, що дає змогу транснаціональним злочинним організаціям проникати в урядові механізми, законну торговельну і фінансову діяльність і суспільство на всіх його рівнях, розкладати і підривати їх [14]. У зв'язку з цим, варто зазначити, що наркообіг сприяє зростанню злочинності у багатьох напрямках. Збільшується не тільки кількість скоєних злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і їх аналогів, а й число злочинів, скоєних наркоманами з метою отримання коштів для придбання наркотиків. Багато з них вчиняють і тяжкі злочини, велика кількість яких відбувається в стані наркотичного сп'яніння. Висока латентність даних злочинів пов'язана багато в чому як з приховуванням незаконного обігу наркотичних засобів багатьма суб'єктами, так і з існуючими проблемами в організації правоохоронної діяльності в сфері протидії наркотикам [15, с. 125].

Висновки і пропозиції. Отже, особа злочинця, який вчиняє злочини у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів є складним і багатоаспектним явищем. Така особа являє собою сукупність соціально-типових властивостей та ознак, що характеризуються своєю суспільною неприйнятністю й небезпечністю. Не залежно від різновиду рольових характеристик злочинців у сфері незаконного наркообігу, можна виділити два типових мотиви вчинення даних злочинів – прагнення до збагачення та прагнення забезпечити себе наркотиками для власного споживання.

Таким чином вивчення особи злочинця має бути покладене в основу запобігання злочинності шляхом впливу на її індивідуальні фактори. Належащим чином спланувати цю діяльність можна тільки на підставі прогнозування індивідуальної злочинної поведінки, яка надасть можливість обрати найбільш дієві заходи впливу до певного типу учасників злочину пов'язаних з незаконним обігом наркотиків.

Список літератури:

1. Валуйська М.Ю. Фонові явища злочинності та засоби протидії їм в умовах місць позбавлення волі [Електронний ресурс] / М.Ю. Валуйська // Порівняльно-аналітичне право: електрон. фах. наук. вид. / Ужгородський нац. ун-т. – 2014. – № 5. – Режим доступу: <http://www.pap.in.ua>.
2. Кримінологія: підручник / В.В. Голіна, Б.М. Головка, М.Ю. Валуйська та ін.; за ред. В.В. Голіна, Б.М. Головка. – Х.: Право, 2014. – 440 с.
3. Стеблинська О.С. Кримінологічна характеристика окремих видів транснаціональної організованої злочинності: Наркобізнес // Проблеми протидії транснаціональній організованій злочинності : наук.-практ. посіб. / [М.Г. Вербенський, Р.М. Безхлібник, А.І. Берлач та ін.] ; за заг. ред. канд. юрид. наук, доц., Засл. юриста України М.Г. Вербенського ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х.: ХНУВС, 2010. – 288 с.
4. Профілактика злочинів : Підручник / О.М. Джу́жа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О.М. Джу́жи. – К.: Атіка, 2011. – 720 с.
5. Валуйська М.Ю. Теоретичні підвалини вивчення феномена особистості злочинця в кримінологічній науці // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2004. – Вип. 68. – С. 101-107.
6. Валуйська М.Ю. Кримінологічне вчення про особу злочинця – основа ефективності попередження злочинності на індивідуальному рівні // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В. Я. Тацій. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2006. – Вип. 81. – 206 с. – С. 136-143.
7. Гилинский Я.И. Криминология: теория, история, эмпирическая база, социальный контроль. – СПб.: Изд-во Пресс, 2009.
8. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: [підручник] / [І.М. Даньшин, В.В. Голіна, М.Ю. Валуйська та ін.] ; за заг. ред. В.В. Голіни. – 2-ге вид. перероб. і доп. – Х.: Право, 2009. – 288 с.
9. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. – 2007. – 424 с.
10. Пономаренко Ю.Г. Кримінологічна характеристика та попередження злочинів у сфері незаконного наркообігу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Ю.Г. Пономаренко. – Х., 2004. – 20 с.
11. Пшеничний В.Г. Запобігання поширенню наркотизму в Україні (кримінологічна та кримінально-правова характеристика) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 / В.Г. Пшеничний ; Нац. Акад. внутр. справ. – К., 2005. – 19 с.
12. Алферов Ю.Л., Середа В.Є., Козуля В.Г. Наркоманы в ИТУ: личность и поведение // Личность преступников и индивидуальное воздействие на них: Сб. науч. тр. – М.: ВНИИ МВД СССР, 1989. – С. 46-54.
13. Бублейник В.А. Боротьба з незаконним збутом наркотичних засобів: кримінально-правовий і кримінологічний аспекти : автореф. дис. на здобут. наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 / В.А. Бублейник; Київськ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2007. – 20 с.
14. Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин : від 16.03.1989 р. / Ратифіковано Постановою ВРУ від 25.04.1991 р. № 1000-ХІІ.
15. Організований наркобізнес (поняття, форми, підстави кримінальної відповідальності): Монографія/ Ін-т вивчення проблем злочинності. Акад. прав. наук України; Заг. ред. Ю.В. Бауліна, Л.В. Дорош. – Харків: «Право», 2005. – 255 с.

Крыштоп С.В.

Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

КРИМИНОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛИЧНОСТИ ПРЕСТУПНИКА, СОВЕРШАЮЩЕГО ПРЕСТУПЛЕНИЕ В СФЕРЕ НЕЗАКОННОГО ОБОРОТА НАРКОТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ, ПСИХОТРОПНЫХ ВЕЩЕСТВ, ИХ АНАЛОГОВ ИЛИ ПРЕКУРСОРОВ

Аннотация

Статья посвящена криминологической характеристике личности наркопреступника. Объектом рассмотрения в данной статье является личность преступника который является многоуровневым феноменом и характеризуется социально-демографическими свойствами та в условиях свободы волеизъявления избрал и готов в дальнейшем выбирать социально опасный вариант поведения, связанный с совершением преступлений в сфере незаконного оборота наркотических средств, психотропных веществ их аналогов или прекурсоров. Независимо от разновидности ролевых характеристик преступников в сфере незаконного наркооборота, можно выделить два типовых мотива совершения данных преступлений – стремление к обогащению и стремление обеспечить себя наркотиками для собственного потребления. В статье исследуются особенности структуры лиц, установление их криминологических признаков, на основании анализа современных криминологических теорий, классификаций, типологий личности преступника и результатов проведенных криминологических исследований.

Ключевые слова: наркопреступность, личность преступника, наркомания, типология личности преступника, предотвращения преступлений, латентность.

Kryshtop S.V.

Yaroslav Mudryi National Law University

CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTIC OF THE IDENTITY OF THE CRIMINAL COMMITTING CRIMES IN THE SPHERE OF DRUG TRAFFICKING, PSYCHOTROPIC SUBSTANCES OF THEIR ANALOGUES OR PRECURSORS**Summary**

Article is devoted to criminological characteristic of the identity of the drug-related criminal. Subject to consideration in this article is the identity of the criminal who is a multilevel phenomenon and is characterized by social and demographic properties that in the conditions of freedom of will chose and is ready to choose further socially dangerous option of behavior connected with commission of crimes in the sphere of drug trafficking, psychotropic substances of their analogs or precursors. Irrespective of a kind of role characteristics of criminals in the sphere of illegal narcoturnover, it is possible to mark out two standard motives of commission of these crimes – aspiration to enrichment and the aspiration to provide itself with drugs for own consumption. In article features of structure of persons, establishment of their criminological signs, on the basis of the analysis of modern criminological theories, classifications, tipologiya of the identity of the criminal and results of the conducted criminological researches are investigated.

Keywords: narcocrime, identity of the criminal, drug addiction, typology of the identity of the criminal, prevention of crimes, latency.